

Förvaltningsberättelse 2003

Ett händelserikt verksamhetsår

Under det gångna året har vi tagit ytterligare steg i vårt gemensamma uppdrag att flytta fram positionerna för läraryrket. Vi har arbetat vidare med de uppdrag vi fick av kongressen 2001 liksom med alla de uppgifter som följer av att vi är ett fackligt yrkesförbund. Medlemmarnas önskemål och behov har stått i fokus när vi planerat verksamheten och fullföljt kongressperiodens andra verksamhetsår.

Uppvärdering

För att ta ytterligare steg mot uppvärdering och förbättring av medlemmarnas arbetsvillkor formulerade vi i april två huvudmål för det avslutande arbetet med ÖLA 00 vilket påverkar vårt arbete inom alla avtalsområden:

1. Det individuella lönesystemet ska fungera enligt avtalets intentioner och löneutfallet ska uppgå till minst 20 procent i alla kommuner och betydligt mer räknat på hela riket.
2. Utvecklings- och förbättringsprocesser ska ha kommit igång på alla arbetsplatser där Lärarförbundet har medlemmar.

Vi har också skärpt arbetet med att få det individuella lönesystemet att fungera så att det ska bli möjligt för medlemmarna att påverka sin lön.

Löneavtalet ger professionen en betydande möjlighet att ta större ansvar för den egna löneutvecklingen. Detta har bl.a. lett till ökande ingångslöner, en grundförutsättning för våra uppvärderingsmål. Vi måste vara uthålliga och fortsätta detta arbete så att lönesystemet fungerar lika bra för de erfarna lärarna. För att detta ska lyckas krävs en framgångsrik lokal lönebildning. Under året har vi gemensamt gjort stora insatser när det gäller till exempel bättre fungerande lönesamtal. Där visar vår utvärdering att vi kommit en bit på väg. Vi har också identifierat de kommuner där arbetsgivaren inte tar sitt ansvar för avtalet, så att vi särskilt kan stödja lokalavdelningarna i dessa kommuner. Huruvida

årets resultat innebär en uppvärdering av lärarna är det för tidigt att uttala sig om, eftersom vi ännu inte har tillgång till siffror från övriga arbetsmarknaden.

Vi ser med oro på signalerna om kommunernas försämrade ekonomi. Nedskärningarna under 1990-talet har haft stor påverkan, med ökande sjuktal och för tidiga pensionsavgångar som följd, och vi ser nu ytterligare nedskärningar och till och med uppsägningar. Detta medför högre arbetsbelastning, ökande långtidssjukskrivningar och påverkan på kvaliteten i skolan.

I vårt omfattande påverkansarbete har vi fortsatt att stärka vår legitimitet i den allmänna debatten och i den politiska processen.

Yrkesutveckling

Kongressen beskrev förbundets ändamål bland annat som att främja läraryrkets utveckling och betonade därigenom förbundets uppgift att stärka lärarprofessionen. Det är viktigt i sig men också viktigt för uppvärderingen av yrket, utvecklingen av skolan och en bättre arbetsmiljö. Med detta för ögonen har vi under året på bred front arbetat för att skapa goda förutsättningar för yrkesutveckling.

Ett exempel på insatser är det påverkansarbete vi bedrivit tillsammans med flera samarbetspartners för att stödja Skollagskommitténs förslag, som innebär att det blir tydligt att makten över skolans arbete ligger hos lärare och skolledare. Tillsammans med Kommunal har vi for-

mulerat en gemensam syn på förslaget och klargjort förskollärares och barnskötares skilda roller.

En annan insats för att stärka professionen är det arbete vi bedrivit för att levandegöra våra etiska principer. Förutom att anordna en konferens på temat etik har vi träffat representanter för universitet och högskolor för att diskutera betydelsen av att yrkesetik uppmärksammas i lärarutbildningen.

Ett tredje exempel är att vi inrättat ett vetenskapligt råd för att öka andelen forskarutbildade lärare, att utveckla forskarprogram tillsammans med kommuner och att ställa kritiska frågor kring aktuella förändringar inom läraryrket.

Kvalitetssäkring och utvärdering är områden som blir allt viktigare och under året har vi inom förbundet inlett ett aktivt arbete för att främja lärarnas engagemang och initiativ inom denna sfär.

För våra skollärdemedlemmar har vi bland annat förstärkt servicen så att de nu har särskilda regionombudsmän att vända sig till i såväl yrkesutvecklings- som villkorsfrågor. Vi har också utvecklat en särskild utbildning för skollärdare i lönesättning.

En väl utbildad lärarkår är grunden för yrkesutveckling, garanterad kvalitet och förbättrade resultat i skolan. Lärarförsörjningen är ett område som vi är starkt engagerade i på många sätt. En för hög andel av de som arbetar i skolan saknar utbildning samtidigt som det finns utbildade lärare som har svårt att få anställning. Utan tillräckliga resurser kan vi inte säkra kvaliteten och förbättra måluppfyllelsen.

"Kraftsamling för lärar- och skolläraryrket"

Arbetet för att underlätta förbättrings- och utvecklingsarbete på varje arbetsplats har fortsatt under året. Som en del av denna Kraftsamling för lärar- och skolläraryrket har vi träffat ordförande, lokalavdelningsstyrelser och lokala skollärdarföreningar runt om i landet för att diskutera professionalisering, yrkesutveckling och det fortsatta arbetet.

Vi har fortsatt att skapa mötesplatser och stöd för att initiera och understödja samtal på arbetsplatsen kring att utveckla yrket och utvecklas i yrket. Genom att få makt över sin egen yrkesutveckling kan våra medlemmar hävda sina intressen gentemot arbetsgivaren och påverka sin arbetssituation.

Fakta och verktyg för att understödja dialog och möten på arbetsplatserna finns samlade i Kraftkällan på hemsidan. Samtidigt har vi fortsatt att vidareutveckla den fackliga utbildningen.

En demokratisk organisation

Utifrån kongressens uppdrag att se över förbundets organisation har vi återkommande inom förbundsstyrelsen och tillsammans med representantskapet diskuterat stadgar och demokratiformer. Syftet har varit att utveckla våra arbetsformer både centralt och lokalt. Genom nya arbetsformer vill vi möjliggöra och inbjuda till en större medlemsaktivitet samt stärka och utveckla det fackliga arbetet på arbetsplatserna. I enlighet med kongressens beslut sänds ett förslag ut på remiss till lokalavdelningarna i början på 2004.

Samverkan med LR

Även i år har vår samverkan med Lärarnas Riksförbund utvecklats med genomförandet av ÖLA 00 som en av de viktigaste frågorna. Liksom i fjol genomförde vi under hösten en gemensam djupstudie i 20 kommuner. Undersökningen följdes upp genom att Lärarförbundet och LR gemensamt formulerade strategier för det fortsatta arbetet. För att ytterligare stärka arbetet med upp- och fullföljningen av löneavtalet och de sex utvecklingsområdena har våra regionombudsmän och LR:s regionala ombudsmän gemensamt agerat som stöd för lokalavdelningar och kommunföreningar i landets samtliga kommuner. Vi har också fortsatt vårt förbundsgemensamma arbete kring de yrkesetiska principerna. I samband med den årliga politikerveckan i Almedalen arrangerade vi gemensamt en välbesökt paneldebatt med företrädare för de politiska partierna.

Lärarförbundets styrelse, stående fr.v.: Cecilia Larsson, Angelica Molander, Mats Norrstad, Camilla Adam, Eva Uhlin, Carola Bolmstedt, Inger Maurin, Ulla Adelsten, Per Hellström, Stieg Eriksson, Yvonne Bengtsson, Eva Hüll, Leif Lundberg, Agneta Cox Jonzon, sittande fr.v. Roger Bodin, Eva-Lis Preisz och Solweig Eklund.

Foto Bengt Dahlstedt

Det glädjer oss att kunna konstatera att Lärarförbundets medlemsantal fortsatt att öka och att förbundets ekonomi är stabil. Och vi vill också att vi tillsammans, medlemmar och förtroendevalda, utvecklar vår fackliga styrka, fortsätter att formulera Lärarförbundets mål och aktivt deltar i arbetet med att verkställa dem. Därför ser vi, mot bakgrund av ett händelserikt 2003, fram mot ett utmanande 2004.

Lärarförbundets styrelse ber härmed att få överlämna sin förvaltnings- och verksamhetsberättelse för 2003.